

CZU: 37.033:371.212

EDUCAREA ECOLOGICĂ A ELEVILOR

BUCUR Dorina

Școala Gimnazială „Gheorghe Banea” Măcin, Tulcea

Rezumat. Scopul esențial al educației pentru mediu este de a oferi fiecăruia posibilitatea de a-și exprima atitudinea personală, responsabilitatea față de mediul în care trăiește. Aceasta începe cu mediul familial în care puterea exemplului și puterea vorbirii sunt importante și relevante.

Scopul școlii este de a asigura treptat și în concordanță cu particularitățile de vârstă, cunoștințele științifice care motivează conduita și normele eco-civice, să creeze și să organizeze activități educaționale privind protecția mediului: întreținerea și curățarea parcului, locului de joacă, animale de protecție, amenajarea „colțului de natură” în clasă, desfășurarea de activități care să ofere elevilor posibilitatea de a intra în contact direct cu ceea ce ne înconjoară, de a aranja, îngriji și menține în bună stare ceea ce au.

Cuvinte-cheie: educare, ecologie, elevi

ECOLOGICAL EDUCATION OF STUDENTS

Abstract: The essential purpose of environmental education is to give everyone the opportunity to express their personal attitude, responsibility towards the environment in which they live. This starts with the family environment where the power of example and the power of speech are important and relevant.

The purpose of the school is to provide gradually and in accordance with the particularities of age, the scientific knowledge that motivates the conduct and eco-civic norms, to create and organize educational activities on environmental protection: maintenance and cleaning of the park, playground, protection animals, arranging the "corner of nature" in the classroom, carrying out activities that offer students the opportunity to get in direct contact with what surrounds us, to arrange, care for and maintain in good condition what they have.

Keywords: education, ecology, students

Educația ecologică are un caracter interdisciplinar și pluridisciplinar. Ea cuprinde în aria sa de responsabilitate toată realitatea ambientală cu cele mai diverse aspecte ale sale. Sistemul de cunoștințe se acumulează treptat. Elevii trebuie să înțeleagă faptul că mediul, raporturile om/natură și om/mediu social sunt absolut vitale pentru fiecare persoană în parte, dar și pentru societate.

Natura este foarte dinamică, iar starea diferitelor sisteme ecologice este determinată de accidente ale istoriei inclusiv influențele umane, modificările climatului și altele. Natura are limite de rezistență și o capacitate mică de revenire după o perturbare majoră.

Înțelegerea proceselor și fenomenelor care determină starea sistemelor ecologice, cu alte cuvinte înțelegerea ecologiei în sine induce pentru cei implicați drepturi, dar și

responsabilități. O responsabilitate deosebită revine mijloacelor de comunicare în masă care au accesul la informația științifică.

Scopul esențial al educației privind protecția mediului înconjurător este de a oferi posibilitatea fiecăruia să-și manifeste atitudinea personală, responsabilitatea față de mediul în care trăiește. Acest lucru începe cu mediul familial unde importante și relevante sunt puterea exemplului și cea a cuvântului. "Nu frazele moralizatoare, nici povețele pline de sens sunt cele care au efect asupra copilului, ci tot ce săvârșesc, sub privirea sa adulții, în mediul înconjurător" (R. Steiner, 1994).

În școala primară elevii sunt foarte receptivi la ce li se arată și li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens. Menirea școlii este să ofere în mod gradat și în acord cu particularitățile de vârstă, cunoștințele științifice care motivează conduitele și normele eco-civice, să creeze și să organizeze activități educative privind protejarea mediului înconjurător: întreținerea și curățarea parcului, a mediului de joacă, ocrotirea unor animale, amenajarea „colțului naturii” în clasă, desfășurarea de activități care să ofere elevilor posibilitatea de a intra în contact direct cu ceea ce ne înconjoară, de a amenaja, îngriji și menține în bună stare ceea ce au. În aceste cadre se pot face diverse activități sau experimente, pot urmări evoluția plantelor sau chiar a unor păsări (papagali), pești (acvarii) etc. Astfel capătă cunoștințe noi sau aprofundează ceea ce știu.

Învățarea trebuie să se dezvolte în mod natural, pornind de la ce știe elevul în sensul descoperirii varietății formelor și a fenomenelor naturii, pe cale experimentală. O învățare eficientă va da copilului posibilitatea să redescopere natura printr-un contact direct cu aceasta, în care învățătorul joacă rolul unui ghid. Educația ecologică trebuie începută încă de la vârstele cele mai mici, tocmai pentru a reuși în timp, formarea unei conduite adecvate, omul de mâine să fie capabil să discernă asupra binelui și a răului, să acționeze în folosul naturii.

Astfel se impun crearea condițiilor favorabile elevilor de a-și forma și dezvolta competențele într-un ritm individual, de a putea să-și transfere cunoștințele acumulate într-un domeniu de studiu în alt domeniu. Gândirea elevilor poate fi antrenată în moduri variate de prelucrare a informațiilor realizându-se corelații intra- și interdisciplinare, dar și formarea deprinderilor de a utiliza independent diverse surse de informare, în afara manualului (reviste, diapozitive, enciclopedii, internetul). Este benefic să se realizeze activitățile și în echipă fiecare membru având anumite sarcini pe care trebuie să le respecte și să le ducă la bun sfârșit. De aici rezultă respectul pentru munca depusă de fiecare, atingerea scopului propus, colaborarea între membrii fiecărei echipe,

exprimarea liberă și puterea de a lua cea mai bună decizie și a o aplica în cadrul activității. Orice activitate ce se desfășoară în afara sălii de clasă, înseamnă activitate în contact nemijlocit cu mediul înconjurător. Așa cum îi învățăm pe copii să vorbească, să se poarte în familie, la școală și în societate, să respecte normele de igienă, tot așa trebuie să-i învățăm să se poarte cu mediul în care trăim.

Abordarea ecologică prezintă anumite particularități metodologice. Având în vedere că scopul final al acestui demers educativ este adoptarea unui comportament adecvat, precum și acțiuni concrete de protecție a mediului înconjurător se pot surprinde câteva modalități de trecere de la informarea teoretică, prin implicarea individuală, spre activitatea concretă. Sub îndrumarea cadrului didactic elevii vor percepe vizual, auditiv, olfactiv, tactil, mediul înconjurător în timpul observării naturii acest lucru realizându-se în timpul excursiilor sau ieșirilor în natură, în parc, într-o livadă, etc. Elevii pot completa fișe de observație, care să cuprindă denumirea locului unde se fac observațiile, plantele și animalele din zonă, gradul de poluare a zonei sau nepoluarea acesteia, sursele de poluare (după caz). Prin documentarea din diverse și variate surse de informare se pot realiza proiecte pe teme date sau portofolii care pot cuprinde sarcini de lucru, fotografii, compuneri literare, afișe, postere, desene, colaje, etc. În întreaga muncă de educație ecologică cu școlarii mici trebuie să ajungem la convingerea că mediul natural nu poate fi apărat numai într-o singură zi – 5 iunie, numai de ecologi, biologi, silvicultori, etc., nu numai prin protejarea animalelor și plantelor declarate monumente ale naturii, ci în toate cele 365/366 de zile ale anului, în fiecare clipă a fiecărei zile, de toți locuitorii planetei.

Dacă tuturor activităților le vom găsi o formă de organizare atractivă în care elevii să fie realizatorii acțiunii, atunci, cu siguranță, micii ecologiști de astăzi vor fi cetățenii responsabili de mâine ai Europei.

Concluzii

Mediul înconjurător este un mecanism viu cu o complexitate deosebită, de a cărei integritate și bună funcționare depinde întreaga activitate umană. A înțelege natura înseamnă a înțelege viitorul, dar a face ceva pentru salvarea naturii atât de amenințată astăzi, înseamnă a contribui la fericirea omenirii.

Bibliografie

1. MARCELA, MERARU; VALERIA, OPRIȘOREANU. Educație ecologică – „Scrisoarea copilului către pământ”, Editura Emia, 2004.
2. Revista „Învățământul primar”, nr. 1/2004